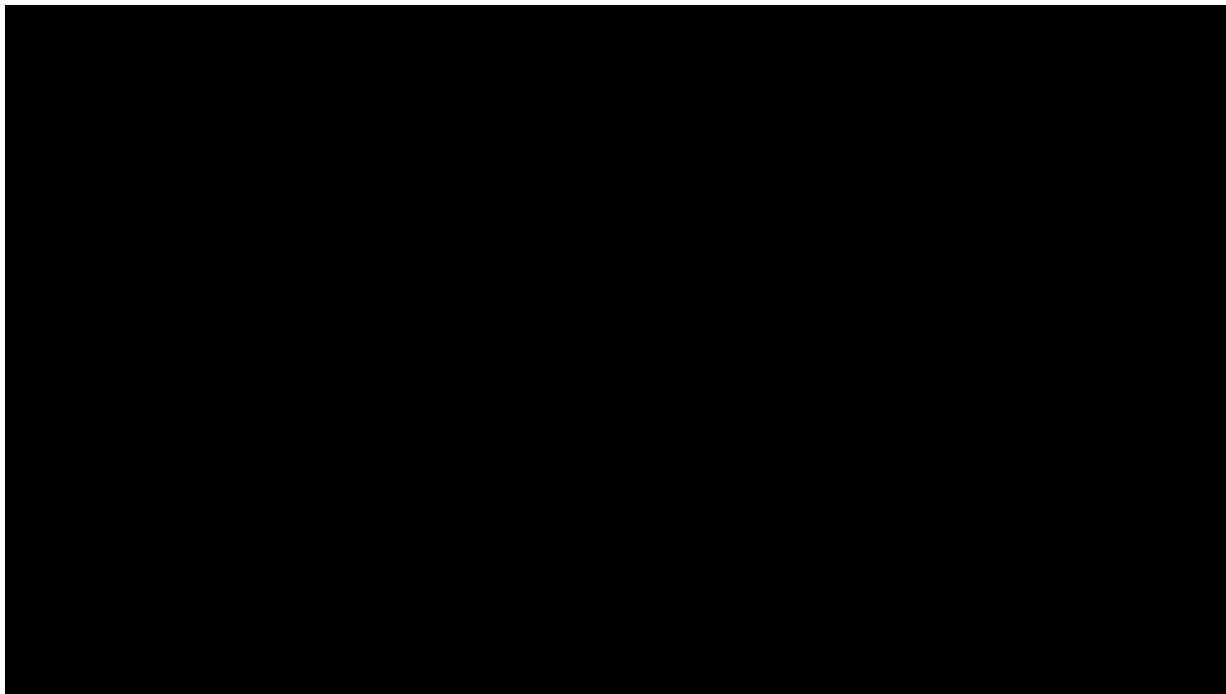

NOKUT-FROKOST:

**HVORDAN SKAL NOKUT FØLGE OPP
INSTITUSJONENES SYSTEMATISKE ARBEID
MED Å SIKRE OG VIDEREUTVIKLE
UTDANNINGSKVALITETEN?**

NOKUT-FROKOST:

**HVORDAN SKAL NOKUT FØLGE OPP
INSTITUSJONENES SYSTEMATISKE ARBEID
MED Å SIKRE OG VIDEREUTVIKLE
UTDANNINGSKVALITETEN?**

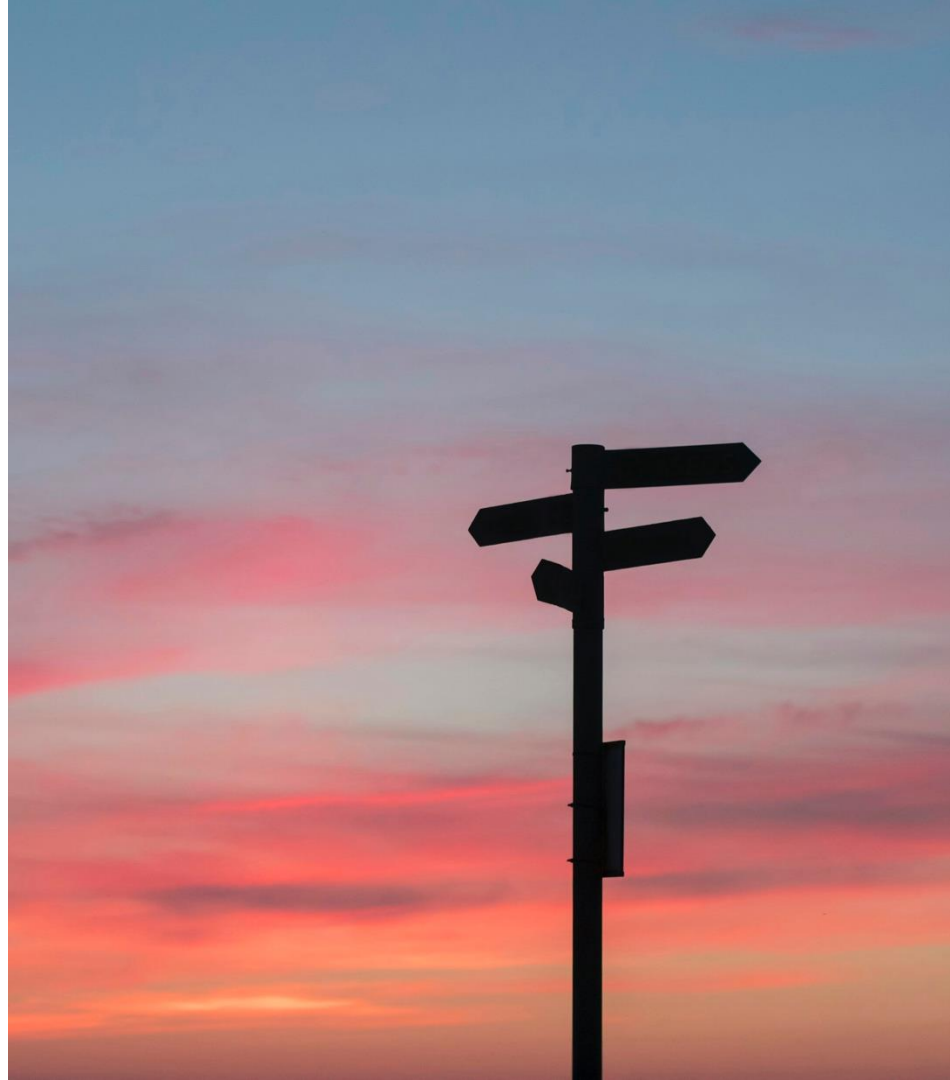
UNIVERSITETET
I OSLO

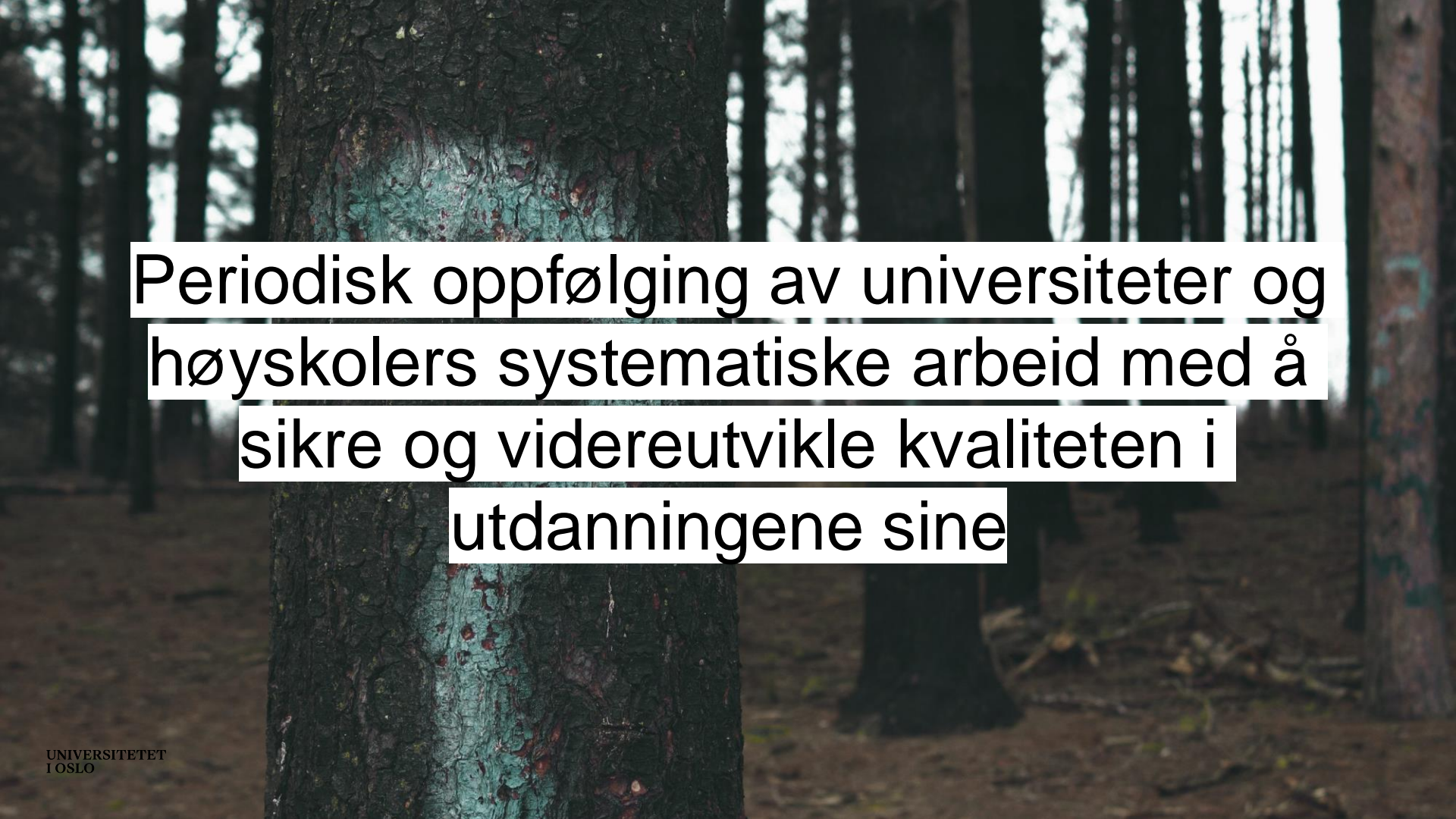
Utviklingen av ekstern kvalitetssikring i høyere utdanning

Mari Elken

Institutt for pedagogikk, Universitetet i Oslo

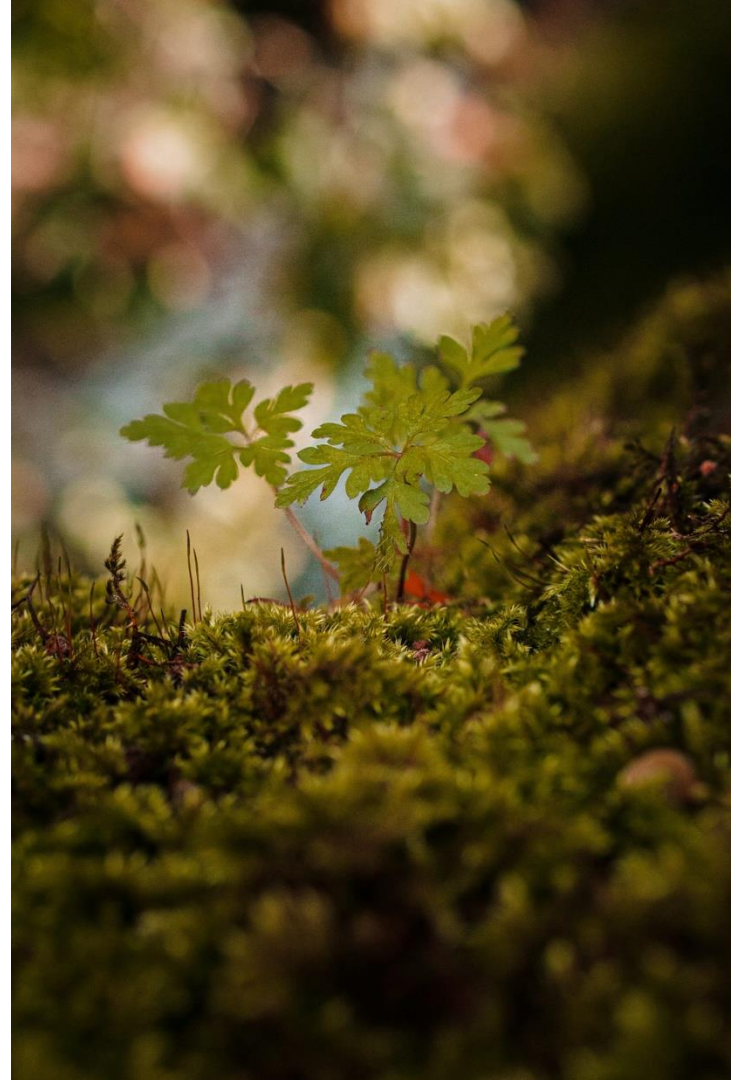
NOKUT frokost, 04.12.24

Periodisk oppfølging av universiteter og høyskolars systematiske arbeid med å sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningene sine

- Hvorfor har vi formell ekstern kvalitetssikring i høyere utdanning?
- Hvordan har ekstern kvalitetssikring utviklet seg over tid?
- Hvilke utfordringer for ekstern kvalitetssikring?

Hvorfor ble ekstern kvalitetssikring etablert i høyere utdanning?

Historisk:

- Framveksten av masseuniversitet
- Endringer i styringen av sektoren (“*evaluative state*”)
 - Formål med kvalitetssikring ut i fra myndigheters behov: enten mindre direktstyring, armlengdes avstand, eller oppnå mer styring
 - Manglende tillitt, behov for monitorering
- Internasjonalisering og globalisering
 - Spredning av praksiser over landegrenser
 - Europeiske prosesser

Hvordan ser det vanligvis ut?

- Tre hovedtilnærminger:
 - Akkreditering av læresteder eller programmer (gir en beslutning for eksistens)
 - Akademisk audit (sjekker kvalitetsarbeid)
 - Programevaluering (vurderer kvalitet)
- Etter Bologna, en viss grad av standardisering i Europa
 - ESG – European Standards and Guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (2005, 2015)
 - EQAR
 - Nasjonale systemer er forventet til å være i samsvar med europeiske kriterier

Endringer i ekstern kvalitetssikring

- Harmoniseringsprosesser i Europa
 - Kvalitetssikring en av de viktigste områdene for Europeisk koordinering (ENQA, EQAR), men nasjonale systemer fortsatt veldig ulike til tross for standarder
- Ulik nasjonal organisering av ekstern kvalitetssikring
 - En eller flere kvalitetssikringsorganer, organisering av deres mandat og oppgaver varierer
 - Offentlige vs private enheter
 - Reorganiseringsprosesser i enkelte land
- Kvalitetssikring som en “moden” oppgave
 - Spørsmål om relevans fra brukere
 - Tilleggsverdi etter flere runder med eksterne evalueringer
 - Risk-baserte tilnærminger

Etablering av kvalitetssikring i Norge

- Formalisering og systematisering av kvalitetsarbeid på 1990-tallet og tidlig 2000-tallet
- Etablering av NOKUT som uavhengig organ i 2003 -> formell ekstern kvalitetssikring
- Forholdsvis sterkt fokus på tillit og utvikling, men balansert med behovet for styringsinformasjon
- Akkreditering, tilsyn, kvalitetsutvikling

Hva er noen av utfordringene for kvalitetssikring?

Tradisjonelle

- Balansere utvikling (enhancement) og kontroll (accountability)
- Balansere standardisering og differensiering
- Balansere hensyn til ulike brukergrupper og behov

Nyere utfordringer

- Sikre tilleggsverdi etter mange runder av lignende evalueringer
- Balansere kontinuitet og innovasjon (hvordan sikre samsvar med ESG)
- Internasjonalisering og nye samarbeidsrelasjoner
- Effektivitet og kostnadskutt
- Tillitt til institusjoner

Mari.elken@iped.uio.no

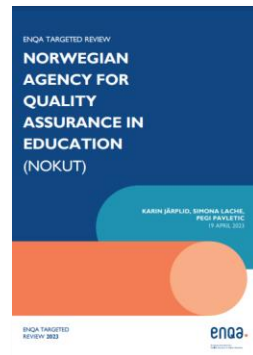
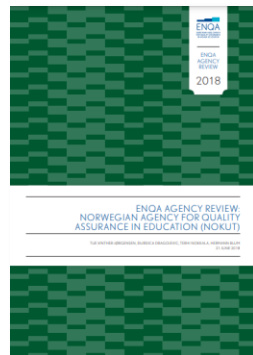
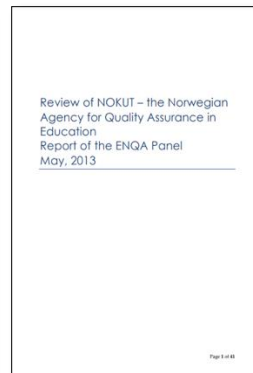
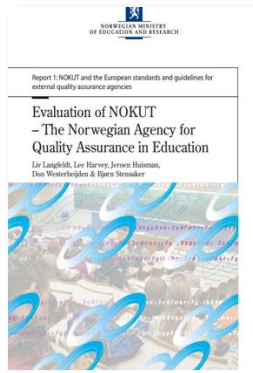
NOKUT-FROKØST:

**HVORDAN SKAL NOKUT FØLGE OPP
INSTITUSJONENES SYSTEMATISKE ARBEID
MED Å SIKRE OG VIDEREUTVIKLE
UTDANNINGSKVALITETEN?**

Mer målrettet og utviklingsorientert oppfølging av kvalitetsarbeidet ved høyskoler og universiteter

Hege Brodahl, seksjonssjef for høyere utdanning i NOKUT

Grunnleggende prinsipper for metodikken

Den periodiske oppfølgingen skal ha en mer tillitsbasert tilnærming til institusjonene.

Basert på resultater fra tidligere tilsyn skal NOKUT ha tillit til at institusjonene fortsatt arbeider systematisk og godt med å sikre og videreutvikle kvaliteten i sine utdanninger.

Metodikken skal være mer utviklende enn i tidligere runder, og bidra til at institusjonene utnytter sitt potensial i kvalitetsarbeidet på best mulig måte.

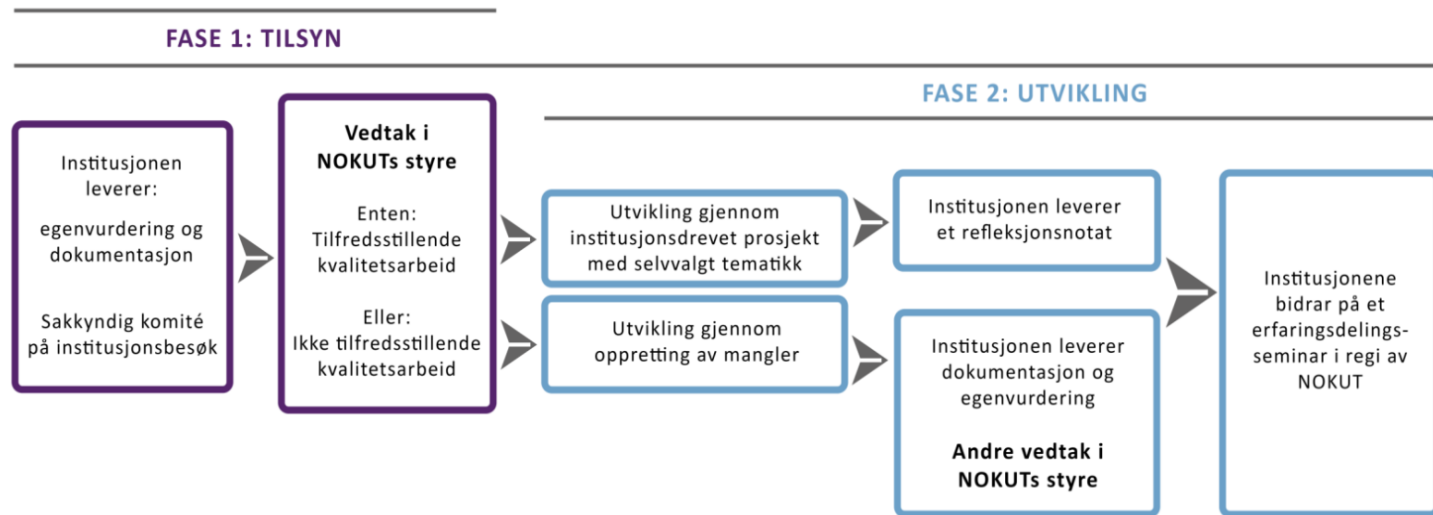

Metodikken skal være bedre tilpasset institusjoner som har kommet langt i sitt systematiske kvalitetsarbeid og skal følges opp på en måte som føles mer nyttig.

NOKUT skal ikke legge unødvendig beslag på ressurser ved institusjonene, og tilstreber at oppfølgingen ikke skal bli mer omfattende enn nødvendig for å ivareta formålet.

Den periodiske oppfølgingens to faser

Takk for oppmerksomheten!

NOKUT-FROKOST:

**HVORDAN SKAL NOKUT FØLGE OPP
INSTITUSJONENES SYSTEMATISKE ARBEID
MED Å SIKRE OG VIDEREUTVIKLE
UTDANNINGSKVALITETEN?**